

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Ολομέλεια Σύρου – 11.9.2026

Σεβασμιώτατε, κ. Υπουργέ, κ. Υφυπουργέ, κ. Βουλευτές, κ. Πρόεδρε του ΑΠ, κ. Πρόεδρε του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κ. Αντεισαγγελέα του ΑΠ, κ. Δήμαρχε, κ. Αντιπεριφερειάρχα,

Κυρίες και κύριοι ,

Είναι ξεχωριστή η τιμή και η χαρά να σας καλωσορίζω στις εργασίες της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, η οποία φιλοξενείται σήμερα στην Ερμούπολη. Ευχαριστώ θερμά τον Πρόεδρο και αγαπητό φίλο Κώστα Φιφλή και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Σύρου για την εγκάρδια υποδοχή και την άρτια διοργάνωση, καθώς και όλες και όλους τους Προέδρους, που διανύσατε χιλιόμετρα στη στεριά και μίλια στη θάλασσα για να δώσετε το παρόν εδώ στο κέντρο των Κυκλάδων, αποδεικνύοντας *εν τοις πράγμασιν* ότι το δικηγορικό σώμα έχει ενιαία πανελλαδική θεσμική υπόσταση και ενιαία φωνή, που εκφράζεται με συνέπεια μέσα από την Ολομέλεια.

Η επιλογή του τόπου της συνεδρίασης δεν είναι τυχαία. Κατ' αρχάς, ο Δικηγορικός Σύλλογος Σύρου είναι ένας από τους πρώτους δικηγορικούς συλλόγους της χώρας και η λειτουργία του συμπίπτει με την ίδρυση των δικαστηρίων του νησιού. Παράλληλα, φέτος εορτάζονται τα 200 χρόνια από την ίδρυση της Ερμούπολης, της αρχόντισσας των Κυκλάδων και είναι η κατάλληλη ευκαιρία να υπενθυμίσουμε σε όλους τη στήριξη της Ολομέλειας στις ιδιαιτερότητες και στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Νησιωτική Ελλάδα, στο πλευρό της οποίας καλούμαστε όλοι να ταχθούμε.

Η παρούσα Ολομέλεια συνιστά, το κατάλληλο forum για να αποτιμήσουμε το έργο μας, να αναστοχαστούμε για την πορεία μας και να χαράξουμε το μέλλον.

Κατ' αρχάς δεν πρέπει να λησμονούμε τις βασικές μας κατακτήσεις για τους συναδέλφους. Διότι όσο σημαντικές κι αν είναι οι δημόσιες παρεμβάσεις μας, η επιτυχία του έργου μας συναρτάται με τα μετρήσιμα

αποτελέσματα για τους συναδέλφους που μάχονται καθημερινά σε αντίξοες συνθήκες.

Ενδεικτικά αναφέρω:

Η **δικηγορική ύλη** διευρύνθηκε έτι περαιτέρω. Εφαρμόζεται πλέον με επιτυχία η νέα δικονομική πρόβλεψη για την έκδοση **διαταγών πληρωμής και απόδοσης μισθίου** από δικηγόρους. Με την ενεργό συνδρομή των συλλόγων οι συνάδελφοι αποδεικνύουν καθημερινά ότι η νομοθετική κατοχύρωσή τους ως ισότιμων συλλειτουργών της δικαιοσύνης δεν είναι κενό γράμμα. Η μεταφορά δικαστηριακής ύλης στο δικηγορικό σώμα επιταχύνει την απονομή της Δικαιοσύνης και αναβαθμίζει το ρόλο μας ως συλλειτουργών της Δικαιοσύνης.

Στην **αναγκαστική εκτέλεση**, παρά τις δικαιολογημένες αντιρρήσεις μας για το νέο καθεστώς των κατασχέσεων εις χείρας τρίτου, τόσο για λόγους δογματικούς, όσο και για λόγους κόστους, δεν πρέπει να παροράται ότι η παροχή εντολών κατασχέσεων εις χείρας τρίτου αποκλειστικά από δικηγόρο, καθώς επίσης και η αποκλειστική ανάθεση των δηλώσεων τρίτου σε δικηγόρους για πρώτη φορά, δημιουργούν ασφάλεια δικαίου και προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών.

Στο κληρονομικό δίκαιο καθιερώθηκε νομοθετικά ότι **μόνον δικηγόροι μπορούν να ενεργούν ως εκκαθαριστές κληρονομιάς**, ενώ προβλέπεται πλέον υποχρεωτική παράσταση δικηγόρου στην κήρυξη διαθήκης κυρίας ενώπιον συμβολαιογράφου.

Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του δικαίου ασύλου, προβλέπεται πλέον η **παροχή νομικών συμβουλών σε αιτούντες διεθνή προστασία από δικηγόρους**, γεγονός που αναγνωρίζει το θεσμικό μας ρόλο. Το αρμόδιο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου αποδέχτηκε την πρόταση της Συντονιστικής μας και τροποποίησε τη σχετική Κ.Υ.Α. ώστε αφενός μεν να απαιτείται σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας για την καταβολή της πρόσθετης αμοιβής, αφετέρου δε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη και ανεξάρτητη παροχή των συμβουλευτικών υπηρεσιών των συναδέλφων μας.

Η πρόοδος, ωστόσο, δεν είναι σχεδόν ποτέ ευθύγραμμη και ομαλή. Απαιτεί συγκρούσεις. Και εμείς ως φύσει και θέσει υπερασπιστές του δικαιοκρατικού κεκτημένου καλούμαστε να αναχαιτίσουμε ρυθμίσεις

που προσβάλλουν τον πυρήνα του λειτουργήματός μας, είτε τις σταθερές του νομικού μας πολιτισμού.

Πλέον πρόσφατη περίπτωση είναι **οι μη κρατικές νομικές σχολές**. Η θέση μας για το μείζον ζήτημα της ίδρυσης και λειτουργίας των μη κρατικών νομικών σχολών, μετά και τη γνωστή απόφαση της Ολομέλειας του ΣΤΕ ως προς τη δυνατότητα ίδρυσης και λειτουργίας, είναι ότι θα πρέπει να διασφαλίζεται η ποιότητα των νομικών σπουδών που προϋποθέτει σύγχρονα προγράμματα σπουδών, επαρκή υλικοτεχνική υποδομή με τις αναγκαίες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό και υψηλού επιπέδου διδακτικό προσωπικό. Και βέβαια η ίδρυση να εντάσσεται σε ένα συνολικό σχεδιασμό και διαβούλευση με την ακαδημαϊκή και νομική κοινότητα, με θέσπιση ανωτάτου ορίου εισακτέων κατ' έτος.

Μετά τις πρόσφατες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες ακυρώθηκαν άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας καθώς και οι πιστοποιήσεις προγραμμάτων σπουδών, η Πολιτεία οφείλει να συμμορφωθεί άμεσα και να μην επιτρέψει τη διαιώνιση της αβεβαιότητας που επικρατεί σήμερα.

Εξίσου κρίσιμο ζήτημα είναι ο ψηφιακός μετασχηματισμός, και η πρόοδος στην ηλεκτρονική Δικαιοσύνη.

Παρακολουθούμε στενά και παρεμβαίνουμε συστηματικά σχετικά με τα προβλήματα που αναφύονται στο πλαίσιο της νέας πλατφόρμας **επαναπροσδιορισμού ανακοπών** κατά της εκτέλεσης και κατά διαταγής πληρωμής. Η θέση μας είναι σαφής: η ψηφιοποίηση δεν μπορεί να μετατραπεί σε παγίδα απώλειας δικονομικών δικαιωμάτων των πολιτών. Η πλατφόρμα, δυστυχώς, παρουσιάζει δυσλειτουργίες τις οποίες έχουμε ήδη επισημάνει στο Υπουργείο, ενώ επιδιώκουμε την άμεση συνδιοργάνωση σεμιναρίου για τη χρήση και λειτουργία της πλατφόρμας από τους δικηγόρους. Είναι προφανές πως η παράταση των ασφυκτικών προθεσμιών είναι μονόδρομος και το αίτημά μας αυτό έχουμε ήδη μεταφέρει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Κανείς μας και ιδίως η Πολιτεία δεν έχει το δικαίωμα να αποστερήσει τους πολίτες από δικονομικά δικαιώματα, μεταφέροντας μάλιστα δυσανάλογο βάρος στους δικηγόρους.

Ως προς τις διεκδικήσεις και τα αιτήματα του Δικηγορικού Σώματος θα ήθελα να επισημάνω ότι **το καλάθι της Δ.Ε.Θ. ήταν άδειο για τους δικηγόρους**. Οι όποιες ευνοϊκές εξαγγελίες ήταν αποσπασματικές,

ανεπαρκείς, σε κάθε περίπτωση δεν επιλύουν τα σωρευμένα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Δικηγορικό Σώμα μετά από μια μακρά μνημονιακή περίοδο, σε συνδυασμό με το αυξημένο κόστος για την άσκηση του λειτουργήματος και την κρίση ακρίβειας που μαστίζει σήμερα την ελληνική κοινωνία.

Αντιθέτως, οι εξαγγελίες του Πρωθυπουργού δεν ικανοποιούν βασικά αιτήματα του δικηγορικού κλάδου και ιδίως:

- Την κατάργηση άλλως μείωση του δικαστηριακού ΦΠΑ
- Την κατάργηση της άδικης τεκμαρτής φορολόγησης, που επιβαρύνει τους ελεύθερους επαγγελματίες με φόρους για εισοδήματα που δεν έχουν αποκτήσει.
- Την επέκταση του ορίου απαλλαγής από το ΦΠΑ στις 25.000 ευρώ, που αποτελεί τη μόνη μνημονιακή δέσμευση που δεν έχει υλοποιήσει η Χώρα μας.
- Τη θέσπιση βιώσιμης ρύθμισης φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών, με μείωση των προσαυξήσεων, συμπερίληψη όλων των χρεών χωρίς περιορισμό, και με ικανό αριθμό άτοκων δόσεων.

Να θυμίσω στο σημείο αυτό, ότι οι δικηγόροι είμαστε η μοναδική κατηγορία αυτοαπασχολούμενων που προκαταβάλλει φόρους και ασφαλιστικές εισφορές (ύψους δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ ετησίως) για κάθε πράξη που εκτελούμε.

Θα ήμουν όμως άδικος να μην επισημάνω ότι μόνο τα τελευταία χρόνια αιτήματα του κλάδου μας ικανοποιήθηκαν με πιο σημαντικό τη διεύρυνση της δικηγορικής ύλης, η οποία και θα πρέπει να συνεχιστεί.

Σήμερα ως προς την αναμόρφωση του Κώδικα Δικηγόρων βρισκόμαστε σε ένα κομβικό σημείο. Μας έχει αποσταλεί ένα κείμενο – σχέδιο νόμου που έχει τα εξής βασικά χαρακτηριστικά:

- Αποδοχή σε μεγάλο μέρος των προτάσεων της Ολομέλειας για τροποποίηση των σχετικών διατάξεων.
- Διατήρηση της αυτορρύθμισης του λειτουργήματός μας.
- Βελτίωση των διατάξεων που αφορούν το πειθαρχικό δίκαιο, τους εμίσθους, τις δικηγορικές εταιρείες και τη διεύρυνση του ρόλου των ασκουμένων.
- Αναβάθμιση του ρόλου και της λειτουργίας της Ολομέλειας.
- Δημιουργία Ινστιτούτου Νομικής Εκπαίδευσης από την Ολομέλεια με σκοπό τη διαρκή εκπαίδευση των δικηγόρων και των ασκουμένων. Όλα τα σεμινάρια για τη διεύρυνση της δικηγορικής ύλης, για την εκπαίδευση

των ασκουμένων, τις προαγωγές και τη διαρκή επιμόρφωση των συναδέλφων θα γίνονται από το Ινστιτούτο αυτό με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

- Ως προς το φλέγον ζήτημα της υποχρεωτικής παράστασης των δικηγόρων σε εμπράγματα και ενοχικές δικαιοπραξίες το σχέδιο προβλέπει την υποχρεωτική παράσταση δικηγόρου σε δικαιοπραξίες με αντικείμενο άνω των 50.000 ευρώ. Αναμένεται η έγκριση του σχεδίου από τον Πρωθυπουργό και τους συναρμόδιους Υπουργούς.

Τώρα είναι η μεγάλη ευκαιρία για την Πολιτεία να στηρίξει τους δικηγόρους και να αποκαταστήσει μια μεγάλη αδικία. Θυμίζω πως η υποχρεωτική παράσταση στις συμβάσεις διαχρονικά υπήρχε στην ελληνική έννομη τάξη με μόνο γνώμονα τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των συμβαλλόμενων και τη νομιμότητα των σχετικών συμβάσεων.

Δράττομαι της ευκαιρίας της τιμητικής παρουσίας της ηγεσίας της Ελληνικής Δικαιοσύνης, να αναφερθώ εν συντομία και στις σχέσεις με τη δικαστική εξουσία. Όπως προσφυώς είχε αναφέρει ο Ευ. Κρουσταλλάκης: *«Είμαστε μαζί αναγκαίοι συμμετέτοχοι στην ικανοποίηση του αιτήματος ορθής απονομής της Δικαιοσύνης. Δεν μπορεί παρά να είμαστε και **αναγκαίοι ομόδικοι στην αξίωση για δίκαιες δίκες**».*

Αυτή είναι και η μόνη οδός για την πρόοδο της Δικαιοσύνης. Χωρίς πνεύμα αμοιβαίου σεβασμού και θεσμικής συναλληλίας, η λειτουργία της Δικαιοσύνης υπονομεύεται. Πρέπει να οικοδομήσουμε έναν ανοικτό διάυλο επικοινωνίας με σεβασμό στο θεσμικό ρόλο του καθενός, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της Δικαιοσύνης, την απομόνωση ανεπίτρεπτων συμπεριφορών. Οφείλουμε να δημιουργήσουμε ένα κοινό κώδικα δεοντολογίας, αλλά και να προωθήσουμε δράσεις με σημαντικό αντίκτυπο, όπως η διοργάνωση κοινών εκδηλώσεων και σεμιναρίων. Ήδη έχουμε διοργανώσει κοινά σεμινάρια με το Συμβούλιο Επικρατείας, έχουμε συμφωνήσει με τον Πρόεδρο του Α.Π. τη διοργάνωση κοινών σεμιναρίων για την αναίρεση, ενώ το ίδιο θα ζητήσουμε και από την Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Την ίδια στιγμή οφείλουμε να αναδεικνύουμε τη σημασία περιφρούρησης της **δικαστικής ανεξαρτησίας**, ως ακρογωνιαίου λίθου του δικαστικού οικοδομήματος.

Ευρισκόμενοι ενώπιον εν εξελίξει διαδικασίας συνταγματικής αναθεώρησης, πρέπει να εισαγάγουμε συνταγματικές δικλίδες

ασφαλείας, υπερνομοθετικής ισχύος, που θα διαφυλάσσουν στην πράξη το κύρος της Δικαιοσύνης και τη δικαστική ανεξαρτησία. Οι θέσεις μας είναι γνωστές, τόσο ως προς την επιλογή της ηγεσίας της Δικαιοσύνης, την αποκοπή του ομφάλιου λώρου μεταξύ εκτελεστικής και δικαστικής εξουσίας και τη συμμετοχή των δικηγόρων στα Ανώτατα Δικαστικά Συμβούλια. Κατά τη διαδικασία της συνταγματικής αναθεώρησης το Δικηγορικό Σώμα θα είναι παρόν και για όλα τα υπόλοιπα ζητήματα.

Στην παρούσα Ολομέλεια, υπό το βάρος των προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε, οφείλουμε να αναλογιστούμε και την ευθύνη μας απέναντι στις νέες γενιές συναδέλφων. Η δικηγορία του αύριο απαιτεί ειλικρινή αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης και ουσιαστικές αλλαγές, ρήξεις και ανατροπές.

Η δικηγορία του μέλλοντος πρέπει να είναι εξωστρεφής, καινοτόμος, τεχνολογικά προηγμένη, αλλά ταυτόχρονα βαθιά ριζωμένη στο ήθος, στις αξίες και τις αρχές που διέπουν το λειτούργημά μας. Μια δικηγορία που θα αντλεί δύναμη από την παράδοση του σώματος αλλά θα κοιτάζει με σιγουριά προς το μέλλον. Μια δικηγορία που θα υπηρετεί τον πολίτη, την κοινωνία και το κράτος δικαίου.

Γι' αυτό σας καλώ όλους να στηρίξουμε και να εντείνουμε την κοινή προσπάθεια. Τον κοινό μας αγώνα για την ποιότητα της Δικαιοσύνης στη χώρα μας και την αναβάθμιση του λειτουργήματός μας. Χωρίς εκπτώσεις και συμβιβασμούς, στους οποίους άλλωστε ποτέ δεν ενδώσαμε.

Σας ευχαριστώ.